

a

FUNDACJA TAURUS

**ZASPOKOJENIE
POTRZEB
RODZINY**

BIULETYN PRAWNY NUMER 2
PUNKTU NIEODPŁATNEJ POMOCY
PRAWNEJ NR 3 W POZNANIU

Z

Zagadnienie zaspokojenia potrzeb rodziny zostało uregulowane w art. 27 ustawy z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2017r., poz. 682), zgodnie z którym oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym.

W razie gdy jeden z małżonków nie wywiązuje się z obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny drugi z małżonków może wystosować do sądu pozew o zaspokajanie potrzeb rodziny. Na względzie należy mieć następujące okoliczności i przesłanki:

1. pozew może być złożony jeżeli małżonkowie nie mają wspólnych małoletnich dzieci lub dzieci pełnoletnich, które są niesamodzielne,
2. w przypadku, gdy małżonkowie żyją oddzielnie i są w tzw. separacji faktycznej (nie orzeczonej wyrokiem sądu) obowiązek zaspokajania potrzeb rodziny trwa nadal,
3. obowiązek zaspokajania potrzeb rodziny jest wyznaczony zgodnie z zasadą równej stopy życiowej przy jednoczesnym uwzględnieniu usprawiedliwionych potrzeb b uprawnionego,
4. wysokość świadczenie zasądzonego przez sąd będzie uzależniona od dwóch przesłanek tj. od usprawiedliwionych potrzeb osoby lub osób uprawnionych oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego,

5. *Art. 27 KRO kreuje obowiązek alimentacyjny w szerszym zakresie, niż czyni to art. 135 KRO, co sprawia, że uzyskanie pełnoletności przez dziecko, a tym samym samodzielnej legitymacji do żądania alimentów, nie powoduje automatycznie obniżenia kwot z tytułu zabezpieczenia, o ile dziecko to nie ma własnych źródeł dochodów - I ACz 946/15 - postanowienie SA Łódź z dnia 25-06-2015*

6. *Celem przewidzianego w art. 27 KRO obowiązku jest uzyskanie od obojga małżonków środków materialnych dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodziny jako całości oraz zaspokojenie uzasadnionych potrzeb jej poszczególnych członków przy zachowaniu zasady równej stopy życiowej. Małżonkowie mają obowiązek współdziałania w trakcie trwania małżeństwa, a jedną z form współdziałania jest obowiązek dostarczania środków w celu prawidłowego funkcjonowania rodziny -I Ca 354/13 - wyrok SO Sieradz z dnia 02-10-2013*

7. *Z chwilą uprawomocnienia się wyroku orzekającego rozwód obowiązek małżonków przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny (art. 27 KRO) wygasa. - III CZP 39/11 – uchwała SN – Izba Cywilna z dnia 13-07/2011*

8. *Separacja faktyczna małżonków może uzasadniać oddalenie powództwa o świadczenie alimentów z art. 27 KRO - II CKN 585/97 - wyrok SN - Izba Cywilna z dnia 28-01-1998*

9. *III CZP 91/86 - uchwała SN - Izba Cywilna z dnia 16-12-1987:*

a) *Małżonek może dochodzić zaspokajania potrzeb na zasadzie art. 27 KRO zarówno wtedy, gdy rodzinę tworzą małżonkowie i dzieci będące na ich utrzymaniu, jak i wtedy, gdy w rodzinie dzieci takich nie ma.*

b) *Rozstrzygnięcie o zaspokajaniu potrzeb rodziny następuje przez nakazanie wypłacania wynagrodzenia za pracę, które obejmuje zarówno płacę zasadniczą, jak i wszelkie dodatki, dopłaty i ekwiwalenty pieniężne oraz rent,*

emerytur, a także wszelkich stałych i powtarzających się świadczeń albo innych należności.

c) Obowiązek alimentacyjny wynika z pokrewieństwa albo więzów prawnych, z którymi ustawodawca wiąże jego istnienie.

d) Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu - odpowiedni do jego wieku i uzdolnień - prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody. Dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie.

e) Osiągnięcie pełnoletności przez uprawnionego samo przez się nie wyłącza obowiązku alimentacyjnego.

f) Dopuszczalna jest każda postać świadczeń alimentacyjnych; mogą to być świadczenia pieniężne lub w naturze; jej wybór odpowiadać powinien celowi, jakiemu obowiązek ten służy i uwzględniać okoliczności każdego konkretnego przypadku.

g) Zmiana orzeczenia lub umowy o obowiązku alimentacyjnym może nastąpić w drodze powództwa z art. 138 KRO, które wyłącza powództwo opozycyjne z art. 840 KPC.

h) W razie rażąco niewłaściwego postępowania osoby uprawnionej do alimentów, budzącego powszechną dezaprobatę, dopuszczalne jest oddalenie powództwa w całości lub w części ze względu na zasady współżycia społecznego (art. 5 KC). Nie może to nastąpić, gdy uprawnionym jest małoletnie dziecko.

i) *Zabezpieczenie wykonania należnych dziecku alimentów od tego z rodziców, które zamierza wyjechać za granicę, należy do istotnych spraw dziecka (art. 97 par. 2 KRO). Zabezpieczenie to może nastąpić przez:*

- *złożenie na książeczkę PKO sumy pieniężnej należnych alimentów obliczonej za okres do osiągnięcia przez dziecko możliwości samodzielnego utrzymania się,*
- *zabezpieczenie sum odpowiadających świadczeniu alimentacyjnemu na nieruchomości lub ruchomościach albo wierzytelnościach zakładu rzemieślniczego czy przedsiębiorstwa lub innych wierzytelnościach i prawach,*
- *umowę poręczenia, w której poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela spełnić zobowiązanie alimentacyjne dłużnika, jeżeli ten nie wywiąże się ze swoich obowiązków. Przedstawione przez strony propozycje zabezpieczenia wykonania świadczeń alimentacyjnych podlegają ocenie sądu.*